

Centralne Repozytorium Instytucjonalne Wiedzy i Danych Badawczych Politechniki Wrocławskiej

Krótki opis projektu

Celem projektu jest uruchomienie, rozpowszechnianie i zakorzenienie centralnego repozytorium instytucjonalnego publikacji, danych i otwartych zasobów edukacyjnych Politechniki Wrocławskiej, zgodnego z zasadami Otwartej Nauki i FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable).

Obecnie Politechnika Wroclawska nie posiada centralnego i w pełni rozwiniętego repozytorium instytucjonalnego, które zapewniałoby kompleksową archiwizację, udostępnianie i promowanie szeroko rozumianych wyników badań naukowych, materiałów dydaktycznych i innych zasobów.

Projekt zakłada transformację istniejącej platformy AZON 2.0 do roli repozytorium instytucjonalnego, które pozwoli na:

- lepszą widoczność badań prowadzonych na uczelni, a przez to zwiększenie ich cytowalności,
- łatwiejszy dostęp do materiałów naukowych i dydaktycznych dla studentów, naukowców i społeczeństwa,
- spełnienie wymagań instytucji finansujących badania, które często oczekują otwartego dostępu do wyników,
- zwiększenie prestiżu i międzynarodowej współpracy poprzez integrację z globalnymi systemami wiedzy, opartymi na Open Science,
- możliwość łatwego udostępniania publikacji i danych badawczych,
- możliwość publikowania prac dyplomowych zgodnie z zasadami FAIR,
- wzrost rozpoznawalności Politechniki Wrocławskiej jako instytucji wspierającej otwartą naukę,
- poprawa jakości zarządzania danymi badawczymi.

Najważniejsze działania w projekcie:

- modernizacja AZON 2.0 i wdrożenie funkcji repozytorium instytucjonalnego,
- wprowadzenie identyfikatorów DOI dla zasobów udostępnianych publicznie,
- integracja z międzynarodowymi repozytoriami i wyszukiwarkami zasobów naukowych,
- dodanie nowych funkcjonalności wspierających przechowywanie i wyszukiwanie zasobów zgodnie z zasadami FAIR,
- proaktywne pozyskiwanie danych i deponowanie istniejących materiałów, w tym wykładów, ćwiczeń, materiałów konferencyjnych i wyników programów badawczych,
- wsparcie i szkolenia dla pracowników i studentów w zakresie wykorzystania repozytorium i deponowania w nim zasobów,
- monitoring pierwszych efektów i ewaluacja funkcjonowania nowego repozytorium.

Uzasadnienie projektu

Przekształcenie AZON 2.0 w repozytorium instytucjonalne PWr zapewni uczelni nowoczesną infrastrukturę do przechowywania, zarządzania i udostępniania zasobów wypracowanych na uczelni, w tym wyników badań i zasobów dydaktycznych.

Kluczowe korzyści:

© Wojciech Wodo, Jędrzej Leśniewski, Liudmyla Trotsenko 2025

- umożliwienie otwartego dostępu do wyników badań i materiałów dydaktycznych, co zwiększy widoczność uczelni i jej dorobku,
- podniesienie jakości zarządzania danymi badawczymi, co jest kluczowe dla ewaluacji naukowej i spełnienia międzynarodowych standardów,
- wsparcie rozwoju kompetencji cyfrowych pracowników i studentów przez szkolenia i narzędzia publikac.,
- uruchomienie nowoczesnego repozytorium na międzynarodowym poziomie, dostosowanego do wymagań współczesnej nauki i edukacji,
- modyfikacja polityki otwartości w celu spełnienia rekomendacji i standardów Open Science
- proaktywne pozyskiwanie zasobów (np. z projektów i dydaktyki),
- integrację z systemami międzynarodowych repozytoriów i wyszukiwarek zasobów naukowych i edukacyjnych – OpenAir, RepoFinder itd.

Struktura repozytorium

Grupy interesariuszy:

1. **Interesariusze zewnętrzni (publiczna, otwarta)** – dostęp dla wszystkich (nauka obywatelska)
Kolekcje: OZE – Otwarte Zasoby Edukacyjne, monografie (metadane jak karta katalogowa), rozprawy doktorskie, artykuły naukowe (preprinty), publikacje konferencyjne, dane badawcze.
2. **Interesariusze wewnętrzni (dla uczelni, uwierzytelnienie dla pracowników, studentów, doktorantów)**
Kolekcje: OZE, prace dyplomowe, inżynierskie, magisterskie, oprogramowanie (narzędzia), dane badawcze (w tym dane projektowe – robocze), raporty, notatki, sprawozdania.

Cele i wymagania odnośnie kolekcji:

Założenia- kolekcje zewnętrzne:

1. Zgodność z FAIR
2. Widoczność i wzrost cytowalności
3. Wysoka reprodukcyjność wyników
4. Współpraca międzynarodowa
5. Dane poddane kuracji

Założenia - kolekcje wewnętrzne:

1. Swobodna wymiana zasobów wewnątrz PWr
2. Dostęp do częściowych wyników prac (np. surowych danych, notatek, raportów)
3. Inwentaryzacja wiedzy i wyników wypracowanych na uczelni
4. Nie musi być w 100% zgodne z FAIR

Szacowane koszty i czas realizacji

Projekt wymaga finansowania obejmującego:

- modernizację systemu AZON 2.0 i integrację z systemami innych repozytoriów i wyszukiwarek
- wdrożenie identyfikatorów DOI i mechanizmów FAIR,
- zatrudnienie **wsparcia technicznego** dla repozytorium oraz jego użytkowników - wydzielenie dedykowanego etatu w WCSS,
- zatrudnienie **kuratorów zasobów**, odpowiedzialnych za organizację, weryfikację i jakość zasobów - w Bibliotece w Dziale Otwartej Nauki,
- organizację szkoleń i materiałów edukacyjnych,
- kampanię promocyjną dla pracowników i studentów.